

Θεάν Strenna ή Strenia (δηλ. Θεάν τῆς δυνάμεως), τοὺς προσέφερε τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ ἔτους καθιερώσας σύτῳ τὸ ἔθιμον τοῦτο δοὺς καὶ τὸ δόνομα strena εἰς αὐτὰ τὰ δῶρα εἰς ἀνάμνησιν τῆς Θεᾶς ταύτης ἡτίς προστατοῦ κατὰ τὴν τελετὴν τῶν δώρων τῆς πρωτοχρονιᾶς.

Οἱ Belligen ἐπίσης εἰς τὰς ἑτυμολογίας του ὅμιλει ως ἔξης. «Ἡ ἡμέρα τῆς πρώτης τοῦ Ἱανουαρίου ἐκάστου ἔτους ἐωρτάζεται ἐν Ῥώμῃ πρὸς τιμὴν τοῦ janus. Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι ἐστελλον ἀμοιβαίως τὴν ἡμέραν ἐκείνην δῶρα ἄτινα ὡνδραῖον strenæ. Τὸ ἔθιμον εἶχεν εἰσχωρήσει ἀπὸ τὸν Βασιλέα Τάπιον σύντροφον τοῦ Ῥωμύλου κτήτορος τῆς Ῥώμης ὃταν ἐπορεύθη πρῶτος νὰ συνάξῃ εἰς τὸ δάσος τῆς Θεᾶς strenia τοὺς εὔτυχεις κλάδους οἵτινες ἥσαν οἰωνοί τοῦ νέου ἔτους. Οἱ Ῥωμαῖοι προσέθετον συναντώμενοι εἰς τοὺς χαιρετισμούς των εὐχάς, ἵνα διέλθωσι τὸ ἔτος ἐν εὐτυχίᾳ. Τοιαύτη εἶνε ἡ ἀρχὴ τῶν δώρων τῆς πρωτοχρονιᾶς καὶ τῶν εὐχῶν ἃς ἀπευθύνουν ἐν τῇ ἀρχῇ ἐκάστου ἔτους.

ΠΕΓΚ — ΣΕΙΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε τεῦχος 10)

VI

Τὸ σκότος κατελάμβανε τὸν κῆπον, ἀόριστοι δὲ θόρυβοι πτερύγων ἐπλήρουν τὰ δένδρα καὶ τὰ μεγάλα λείρια ἄτινα ὡσαύτως δροσερὰ ὅπως τὴν προτεραίαν, ἐκλινον ἔτι ὑπὸ τὴν αὔραν εἰς τὴν προσέγγισιν τῶν νυκτερινῶν ὥρων. Πέριξ τῆς σκιάδος οὐδεὶς ψίθυρος ἐκτὸς τοῦ τῆς πηγῆς ἀποσταζούσης ἐντὸς τῆς λεκάνης μετὰ τῶν λάμψεων τῶν ἀστέρων ἐντὸς ἡρεμοῦντος ὥδατος.

Μακράν, μόνον ἡκούετο τὸ ἐπὶ τῶν χαλίκων τῆς ὁδοῦ βῆμα τῶν ἵππων καὶ ὁ ἄφωνος ψίθυρος τοῦ πλήθους τοῦ συντροφεύοντος τὸν καταδικασθέντα.

Ἡ ἐκτέλεσις ἔμελλε νὰ λάθῃ χώραν αὐτὴν τὴν ἑσπέραν· ἐρυθρότης τις τοῦ οὐρανοῦ ὑπεράνω τῆς πόλεως ἐδείκυνε τὴν διὰ τὴν τιμωρίαν προετοιμασμένην καὶ φωτισμένην θέσιν.

Δύο στρατιῶται εἶχον μείνει εἰς τὴν θύραν τοῦ Καμ-Σῖ. «Οτε τὸ βῆμα τῶν ἵππων τῶν συντρόφων των ἔχαθη εἰς τινὰ ἀπόστασιν, ἀφῆκαν τὸν σοφόν, τὸν ὄποιον ἡ διαταγὴ τοῦ ἀρχηγοῦ των εἶχε κρατήσει δέσμιον εἰς τὴν ἴδιαν του κατοικίαν μέχρι τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ καταδικασθέντος, καὶ μετὰ ταῦτα πηδήσαντες ἐπὶ τῶν ἵππων τῶν ἀνεχώρησαν καλπάζοντες.

Οἱ Καμ-Σῖ μείνας μόνος, ως ἄφρων, ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας του, τὴν κεφαλὴν κενὴν σκέψεων ἐπὶ στιγμὴν ἔχων συνηλθεν ὀλίγον κατ’ ὀλίγον.

Τοῦ Γιαώ ἀπολεσθέντος, ὥφειλε τούλαχιστον νὰ σώσῃ τὴν Πεγκ-Σεῖν. Δὲν θὰ ἡκολούθησεν ἀρά γε τὸν σύζυγὸν τῆς; «Ἐτρεξε διὰ τοῦ ἡδη σκοτεινοῦ κήπου μέχρι τῆς σκιάδος καὶ ἐκτύπησεν εἰς τὴν θύραν τοῦ νυμφικοῦ δωματίου. Οὐδεὶς τῷ ἀπεκρίθη. Ἐκάλεσε:

— Πεγκ-Σεῖν!

Εἶτα ὥθησε τὴν θύραν ἐντὸς τοῦ δωματίου ἡ σελήνη ἔρριπτε σινδόνα φωτός· μὲ τὰς χεῖρας ἐκτεταμένας, ὁ Καμ-Σῖ ἐβάδισε πρὸς τινὰ μορφὴν κεκλιμένην ἐπὶ τῶν μεταξίνων προσκεφαλαίων καὶ εἰς τὰς πτυχὰς εὐλυγίστου ἐσθῆτος, ἡτίς ἡτο ἡ μετὰ μεγάλων ἀνθέων γαμήλιος ἐσθῆτης τῆς Πεγκ-Σεῖν.

Ἐνόμισε τὴν νέαν κόρην λειπόθυμον κατόπιν τῶν σπαραξικαρδίων ἀποχαιρετισμῶν, καὶ ἐκλινεν ἵνα τὴν ἐγείρη εἰς τοὺς βραχίονάς του.

Ἐπειτα αἰφνιδίως ἐνώπιον τοῦ προσώπου ἐκείνου, ἐν πλήρει φωτὶ ἀφῆκε κραυγήν.

— Γιαῶ, Γιαῶ.

Ο νεανίας ἔκαμε βραδεῖάν τινα κίνησιν· τέλος ἀποσίων τὴν ἐκ τοῦ ὄπίου προελθοῦσαν νάρκην, ἡγέρθη παρετήρησε τὸν σοφὸν μὲ τεθορυθμένον ὄφος ἐρωτῶν αὐτὸν μὲ τὸ ἐνστικτὸν φοβεροῦ κινδύνου.

— Ἡ Πεγκ-Σεῖν;

Τὸ ὄρθιος· εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Καμ-Σῖ οἱ ὑπηρέται ἔδραμον.

Αἱ λαμπάδες ἀνήφθησαν, καὶ ὁ Καμ-Σῖ παρετήρησεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ φύλλον ἐπὶ τοῦ ὄποιού ἡ Πεγκ-Σεῖν εἶχε γράψει πρὶν ἡ ἀπομακρυνθῆ. Ο Γιαῶ τὸ ἀνέγνωσε μεταξύ τῶν χειρῶν του ταύτοχρόνως μὲ αὐτόν.

«Ἡ Πεγκ-Σεῖν ἡθέλησε νὰ ἀποθάνῃ διὰ τὸν Γιαῶ. Τὸν συνίστα εἰς τὸν πατέρα. Ὡς εἶχεν εἰπῆ εἰς τὸν Σιάγκ ἡγνόους βλέποντες τὸν Γιαῶ καὶ τὴν Πεγκ-Σεῖν· ποῦ ἦτο ὁ ίασπις, ποῦ ἦτο ὁ μαργαρίτης. Ο δῆμιος ὥφειλε νὰ ἀπατηθῇ. Ο Γιαῶ θὰ εἶχε τὸν καιρὸν νὰ διαφύγῃ». Ο Γιαῶ, χωρὶς νὰ ἀκούσῃ τὰς ίκεσίας τοῦ Καμ-Σῖ ὥρμησε πρὸς τὴν οἰκίαν, διέταξε νὰ ἐπισάξωσιν ἔνα ἵππον καὶ ἡθέλησε νὰ τρέξῃ πρὸς τὴν πόλιν ἐλπίζων νὰ φθάσῃ ἐγκαίρως καὶ νὰ παραδοθῇ ἵνα σώσῃ τὴν Πεγκ-Σεῖν.

Ο Καμ-Σῖ δὲν ἐπεχείρησε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἐγνώριζεν ὅτι θὰ ἡναγκάζετο νὰ ἐπιστρέψῃ ἐντὸς ὀλίγου ἀφ' ἐσυτοῦ, διότι αἱ θύραι τῆς πόλεως ἔμελλε νὰ ὀσινοῦνται κεκλεισμέναι κατὰ ταύτην τὴν ὥραν μέχρι τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου.

Ητοίμασε μίαν ἐκ τῶν παλαιῶν ἀμαξῶν τοῦ τόπου, καὶ διέταξε τὰ πάντα διὰ μέλλουσαν ἀναχώρησιν.

Ἐσκέπτετο νὰ ἀναχωρήσῃ μετὰ τοῦ Γιαῶ τὴν ἴδιαν νύκτα πρός τινα λιμένα τῆς ἐπαρχίας.

Ἐκλασε διὰ τὴν Πεγκ-Σεῖν· ἀλλὰ ἥθελε νὰ διαφυλάξῃ καὶ τὸν Γιαῶ.

Αἱ προγνώσεις του ὡς πρὸς τὴν μέλλουσαν ἐπάνοδον τοῦ τελευταίου τούτου δὲν διεψεύσθησαν. Μετὰ παρέλευσιν μᾶς ὥρας ὁ νεανίας ἐπανῆλθεν ἀσθμαίνων καὶ ἐξηντλημένος.

Οὔτε αἱ ίκεσίαι οὔτε αἱ κραυγαὶ του οὔτε τὸ ἐκατοντάκις προφερθὲν ὄνομά του δὲν ἡδυνήθησαν νὰ τῷ ἀνοίξωσι τὰς πύλας τῆς πόλεως.

Ἀπώθησε τὸν σοφὸν ὅστις τῷ ὥμιλει περὶ ἀναχωρήσεως, καὶ μὲ ἀτενεῖς ὀδφαλμοὺς καὶ τεταμένον τράχηλον παρετήρει, ἡκουε. Μέγας θόρυβος ἥρχετο ἐκ τοῦ μέρους τῆς πόλεως· καὶ ἥχοι τοῦ Γόγγου κατεσπευσμένοι, ἔκαμον τὸν ἀέρα νὰ πάλλῃ. Ἡκούοντο κραυγαί, κλαγγὴ ὅπλων, μυκηθμοί, ὅμοιοι τῶν τῆς μαινομένης θαλάσσης, θόρυβος πεισματῶν συμπλοκῶν. Η ἐρυθρότης τοῦ οὐρανοῦ ἡ ὑπεράνω τοῦ τόπου τῆς ἐκτελέσεως διεσκορπίσθη. — Τὸ πᾶν ἐτελείωσεν, εἶπεν ὁ Καμ-Σῖ.

— Πεγκ-Σεῖν, Πεγκ-Σεῖν, έφώναζεν ἀπελπιστικῶς ὁ Γιαῶ μὲ λύσσαν ἀνίσχυρον.

Ἐμεινεν ἐκεῖ, βεβυθισμένος, κεκλιμένος ἐπὶ τῆς ύγρᾶς γῆς, κατασχίζων τὸ στῆθος διὰ τῶν ὄνυχων του, ἀναμένων! . . . Τί ἀνέμενε; Οὐδέν, οὐδὲν πλέον!

Ο Καμ-Σῖ κατηφής τὸ παρετήρει. Οἱ ὁφιάλιοι τοῦ σοφοῦ δὲν εἶχον πλέον δάκρυα.

X

Περὶ τὸ μεσονύκτιον, ἐνῷ οὔτε ὁ εἰς οὔτε ὁ ἄλλος εἶχε κινηθῆ, ἀπολιθωθέντες ἐν θανασίμῳ σιγῇ, φῶς ἐρυθρόν, κατ' ἄρχας λίαν ἀσθενές, κατόπιν ταχέως μεγεθυνθέν, τοὺς κατέλαβεν αἰφνιδίως.

— Εἶνε λοιπὸν ἡμέρα; ἡρώτησεν ὁ σοφός.

Ο Γιαῖς ἡγέρθη, μεγάλῃ κίνησις ἐγένετο ἐν τῇ ἔξοχῇ πέριξ τῆς οἰκίας. Μορφαὶ διαγραφόμεναι μέλαιναι, ἐπὶ τοῦ λάμποντος ἐδάφους ἐκινοῦντο, ἔτρεχον πρὸς τὴν πόλιν.

— Πάτερ, δὲν εἶνε ἡ ἡμέρα, εἶπεν ὁ Γιαῖς. Ἐλθέ, παρατήρησον.

Μακραὶ γλῶσσαι φλογὸς ἐδακνον τὸν κοτεινὸν οὐρανὸν ἀναμιγνύουσαι ἐρυθροὺς σπινθῆρας εἰς τὴν μεμακρυμένην ἀκτινοβολὴν τῶν ἀστέρων. Ήτο ἡ ὑψηλὴ συνοικία τοῦ Λιπενγφοῦ ἥτις ἔκαιε.

Η ἀμαξα τοῦ Καμ-Σῖ ἦτο ἐτοίμη πρὸ πολλοῦ. Οἱ ἵπποι, ἀνυπόμονοι ἐκτύπων διὰ τῶν ποδῶν τὰς πλάκας τῆς αὐλῆς. Ο Γιαῖς ἔλαβε τὸν σοφὸν διὰ τοῦ βραχίονος, τὸν ἀνεδίβασεν ἐπὶ τῆς ἀμάξης, ἥρπασε τὰς ἡγίας καὶ δι' ἐνὸς κτυπήματος τοῦ μαστιγίου ἐκίνησε τοὺς ἵππους οἵτινες ἀνεχώρησαν ἐσπευσμένως. Ή καρδία τοῦ Γιαῖς ἐπαλλελε μέχρι συντριβῆς.

Ἐπορεύετο, ἐπορεύετο ταχέως, ἔτι μᾶλλον ταχέως, οὐδὲν μὲν ἐλπίζων, ἀλλὰ κατεχόμενος ὑπὸ ἐκτάκτου σπουδῆς.

Πολὺ πλῆθος ἐβάδικε πλησίον τῆς ἀμάξης, σιωπηλὸν καὶ σπεῦδον.

Ἐθθασαν οὕτως εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως. Ταύτην τὴν φορὰν ἤσαν ἀνοικταὶ καίτοι ἡ νῦν διήρκει ἔτι καὶ ἐφαίνοντο ὡς ὅπαι καμίνου. Εἰς τὸ βάθος τῆς εἰσοχῆς ἐκινοῦντο ὄμιλοι πολυάριθμοι, καὶ ἐν μιᾳ στιγμῇ ὁ Γιαῖς ἐνόμισεν ὅτι ἐφώναζον τὸ δνομά του. Ἐμελλε νὰ ὠθήσῃ τοὺς ἵππους καὶ νὰ διέλθῃ τὴν θύραν δτε ἐμποδίσθη ὑπὸ πλήθους ἐξερχομένου ἐν θορύβῳ ἐκ τῆς πόλεως. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλήθους τούτου, ἥλαυνον τινὲς ἐφίπποι διαφόρως ὡπλισμένοι περιφρουροῦντες παλαγγεῖον. Αἱ κραυγαὶ Γιαῖς, Γιαῖς, ἐγένοντο λίαν διακριτικαὶ.

Ο σοφὸς ἐφοδήθη διὰ τὸν οὐρανὸν του καὶ ἡθέλησε νὰ ὀπισθοδρομήσῃ. Ἀλλ' ὁ Γιαῖς δὲν τὸν ἤκουε πλέον. Ἀντὶ ν' ἀποφύγῃ τὸ πλῆθος τοῦτο ὅπερ ἴσως ἡπείλει τὴν ζωὴν του, ἐπῆδησεν ἐκ τῆς ἀμάξης καὶ ἔτρεξεν ἐμπροσθεν αὐτοῦ. εἰς τὴν πρώτην σειράν, ἐνώπιον τοῦ παλαγγείου, ἀνθρώπος τις ἐβάδικε· τὸ γαλήνιον πρόσωπόν του ἡκτινοβόλει εἰς τὴν λάμψιν τῶν δάδων.

— Σιάνγκ.

Οἱ ιερεὺς ἀπεκρίνατο εἰς τὴν φωνὴν ταύτην, ἥτις ἦτο ἡ τοῦ Γιαῖς.

— Ἐλθέ, λέγει.

Καὶ ὡθῶν ταύτὸν πρὸς τὸ παλαγγεῖον τῷ ἔδειξε πτὴν Πεγκ-Σεῖν, τὴν Πεγκ-Σεῖν ζωσαν ἀποσπασθεῖσαν τῶν δημίων ὑπὸ τῶν ἀνταρτῶν τῆς αἱρέσεως τοῦ Τσάνγκ καὶ ἀνευφημῆσαν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Γιαῖς ἐπαναγμένην δὲ ἐν θριάμβῳ εἰς τὸν οἰκον τοῦ σοφοῦ.

Η πόλις ἦτο ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν των. Η πτῶσις τῆς δυναστείας τῶν Μινγγ εἶχε προκηρυχθῆ. Πρὸς ἐνθύμησιν τῆς δόξης τοῦ Τσάνγκ ἡθέλησαν ἵνα ὁ Γιαῖς ἀναλάβῃ τὴν ἀρχηγίαν.

Καὶ ὁ Γιαῖς ἐτελείωσε τὸ ἔργον τοῦ πατρός του. . .

Αλλ' οὐδὲν ὑπῆρξεν αὐτῷ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μακροῦ βίου του γλυκύτερον τοῦ ἔρωτος τῆς Πεγκ-Σεῖν ἐν τῇ ἡρέμῳ κατοικίᾳ τοῦ σοφοῦ ὑπὸ τὰς εὐώδεις σκιάδας τοῦ κήπου μεταξύ τῶν λευκῶν λειρίων.

Τοιαύτη εἶνε ἡ ιστορία τοῦ Γιαῖς καὶ τῆς Πεγκ-Σεῖν, ἥτις ἀντεγράφη ἐντελῶς, κατὰ τὴν ἀλήθειαν, τὴν εἰκοστὴν ἡμέραν τῆς ὄγδοης σελήνης τοῦ ἔκτου ἔτους Κοκανγγ-σοῦ.

ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΟΥΓΓΩ

ΤΟΡΚΟΥΕΜΑΔΑΣ

ΦΙΛΙΤΑΤΕ Κύριε Ιγγλεση

Εἰς τὴν προτροπήν 'Υμῶν νάποστελλω διὰ τὸ ἔγκριτον περιοδικόν Σας ἀπόσπασμα τῆς ὑπὸ ἐμοῦ γενομένης μεταφράσεως τοῦ τελευταίου ἀριστουργήματος τοῦ πολιοῦ τῆς Γαλλίας ποιητοῦ ὑπείκων, πέμπω 'Υμῖν σήμερον τοιοῦτο ἐκ τῆς II σκηνῆς τοῦ ἐκτενοῦς αὐτοῦ προλόγου. Ο Τορκουεμάδας εἰνε γνωστός, πιστεύω, τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ Μουσείου, πολλῷ δὲ μᾶλλον δ Ηυρο, ὥστε περιττολογία θέλει ἐκληφθῆ δ, τι ἀν εἴπωμεν περὶ αὐτῶν. Μόνον δὲλας τοῦ Τορκουεμάδα τὸ ὄνομα φέρει εἰς τὸν νοῦν τῶν ἀναγνωστῶν τὸ σκοτεινὸν καὶ φρικῶδες μέρος τῆς Ζοφερᾶς ιστορίας τῶν χρόνων τοῦ Μεσαίωνος ἐξ οὗ ἡντηλήσεν δ ποιητῆς τὸν μῦθον του, περιβαλὼν τὸν ἥρωα του διὰ τῶν μελαντέρων χρωμάτων καὶ ἔξεικονίσας τὸσα ἐπιτυχῶς τὴν παράδοξον ἔντως καὶ πρωτότυπον ψυχήν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὸ δνομα τοῦ δοπού διεχεῖτο πανταχοῦ δ φρίκη καὶ κρυεροῦ θανάτου δ παγετός. Αρκεῖ ἐν τούτοις νὰ σημειώσωμεν, δτι τὸ μέρος, δ ἔξελεξάμεθα διὰ τὸ Αττικὸν Μουσείον, εὔρομεν—μετὰ τὸ δημοσιεύθεν πρὸ τίνος ὑπὸ ἡμῶν ἐν τῷ Ἐσπέρῳ —ώς τὸ μόνον κατόλληλον διὰ περιοδικόν, τὸ μὲν διότι παρέχει εἰκόνα τοῦ ἥρωας μας, πρὸ τῆς ἐποχῆς τῆς δόξης του, δτε ἐθεωρεῖτο ἀπλῶς οἰστρηλατούμενος δι καὶ τρελλὸς μοναχός, δ μέλλων νὰ σπείρῃ τὸν θάνατον εἰς τοσαύτας μυριάδας θυητῶν· τὸ δὲ διότι δίδει εἰκόνα τινὰ τῆς τότε καταστάσεως τῶν μονῶν καὶ τοῦ τρόπου δι' οὓς ἔξειλειφον ἀπὸ τῆς γῆς οἱ ἄγιοι πατέρες τοὺς θεωρουμένους ἐπιδιάβεις αὐτοῖς καὶ δι' οὓς θὰ ἔξηλειφτο καὶ δι μονομανῆς Τορκουεμάδας, δν μὴ δύο περιπαθεῖς νεανικαὶ καρδίαι, δ Σάγχος καὶ δι Ρόζα, ξωλὸν αὐτόν, κατὰ δλώην μοτραν, ἵνα αὐτοὺς μὲν παραδώσῃ πρὸς σωτηρίαν των εἰς τὸ πῦρ τῆς ιερᾶς ἐξετάσεως, ἀποστελη δὲ ἐκ "Ἄδου τοσαύτας μυριάδας θυητῶν ἐν δνόματι τῆς ἀγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ θρησκείας.

Αλλὰ ἔξετάθημεν, νομίζω, πέρα τοῦ δέοντος, διὸ καὶ καταστρέφομεν τὸν λόγον, νομίζοντες, δτι τάνωτέρω δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς μικρὰ εἰσαγωγὴ δημοσιευμένου ἀποσπάσματος.

Π. Κ. Αποστολιδης.